

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmintelen leveleket csak ismert kézről fogadjunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos pettsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és Ársu, Weisz Móricz.

Bécsben: Oppelk L. és Mosse Rudolf, Herlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klöckner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitásterben megjelenő közlemények után három hasábos pettsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Erkölesi kalauz a fiatal nőknek.

A férfaktól ne várjátok, hogy azon szenteséggel birjanak, a melyet nektek nőnek kell birnotok. Nem tartom elének csak ezt mondani nektek, hogy szenteséget ne várjátok attól, a kivel egykor a sors összefüzd; hanem tovább megyek s leszállok ifju kebletek mélyébe s ott látom, hogy ti, a kik annyi gyönyört s életet találtok abban, midőn apátok s fivéreitek azon hős tetteket beszélik el, melyekkel a szent haza szabadságérti küzdelemben kitüntek: a hon díszére szolgáló hőstetteket nem tudjátok lelketekben összegeyztetni ama szende és bátoratlan érzellemmel, mely a nők természetü tulajdonát képezi. Egyik jeles francia író egy vigjátékot írt, a melyben egy marezona s uralkodásra vágyó nő szerepel, ez így szól egyik vele szereplő férfhoz:

— De valjon uram! nincs-e öben is szeszély?

— A férfi erre így válaszolt:

— Bennem szeszély? van bizony aszszonyom s ezért olyan galambszelidségű nőt óhajtok, a ki engedékeny, jó és kedves, a ki hibáimat hamar feleli s ég vágytól, hogy velem mielőbb kibékülhessen. Ha a jóra int, nem gúnyos hangon teszi azt; szeliden s nem zsarnokilag kormányoz. Az ily nő fokozatosan hat szíremre; de utóbb szírem mélyéig hat, mint a nap halvány fénye a gyöngye szemre.

E sorokban világosan s alaposan el van mondva mind az a mi egy férfinak tetszetik s a mi a családi boldogságot megalapíthatja. A szenteség tehát egy nőben oly kiváló kellem, a mely nemcsak neveli az ifju életkor fényét s vonzerejét, hanem élvezendi annak jótékonyágát még akkor is, midőn az ifjuság viruló rózsáit az idő nagyban lehervasztotta.

A házias életben uralkodó szeretet hamar eljuttatja az embert ama legmagasztosabb célhoz. A férj kezdetben örül hogy szende, szerény, takarékos, gondos, szavait eleve jól megfontoló nő van birtokában, majd ezen lényeges tulajdonok bírásáért gyönyörködik annak szépségében és nem kell hinni, hogy a benső boldogságot azon örömek szerzik meg, a melyek az önszeretettől származnak.

Lásjátok fiatal barátom! mily vótkesek az olyan anyák és nevelők, a kik azt hiszik, hogy teljesítették nemes feladatukat az által, hogy növendékeiket tanították és kiképeztek arra, hogy a világon fényes de mulékony hasznot nyerjenek; azonban elmulasztották azon kötelességüket, hogy ezeket az egész élet boldogítására biztosították volna.

Valamint minden emberrel, ugy veletek is igen nehéz saját hibáitok s fogyatkozásaitokat megbíraltatni. Sokan lehetnek köztetek, a kik egész bizalmukat helyeztetik azon meggyőződésben, a melyet majd az idő hozand meg magával s ugy gondolkoznak, hogy még most folytathatják hibás és ferde szokásaikat és elég idő lesz elhagyni azokat a határozás válpontján s lesz alkalom leveleközni az iskolai öltözékekkel együtt, ha az élet komolyabb pályájára kell lépniök; ámde ennek végrehajtását a megfontolatlanlag halogattatja s a megszokás hatalma lehetlenné teszi, mert bármi nagy legyen is — hitünk szerint — akaratunk hatalma az életbevaló dolgokat illetőleg, azt a huzamos idő alatt bennünk

meggyökerezett rossz szokások, fonakságok képesek megtörni s tehetlenné tenni.

Idegen nyelvet bármikor elsajátíthatunk; de legkönnyebben s leghamarabb magává teszi azt a zsenge s fiatal kor; így van az ember azon tulajdonokkal is, a melyeket a nevelés képes megadni. Csak tekintsetek körül az életben, gyakran fogtok találkozni nőkkel, kiket a divat felpiperézett, kiket a társadalom bámul; de ha jól megfigyelitek őket be fogjátok látni, hogy az a foszlány, a melyet magukra aggtattak, nem takarja el első nevelésök fogyatkozásait. Lehet, hogy vagyoni állásuk megengedi, miszerint gyémántos fülbevalókat s ragyogó nyakláncokat s karpereczeket vegyenek; lehet, hogy a divat-árusnők lényüzési cikkeit bevásárolhatják; de az a kérdés, hogy kellemmel és nemes méltósággal tudnak-e föllepni valamely mivel társaságban; válogatott szavakkal tudnak-e kifejezést adni érzelmeiknek; ismerik-e hazájok irodalmát, vagy tudnak-e hibátlanul írni? Ha e tulajdonokat szorgalmas törekvés és értelmes nevelés által az ifjukorban meg nem szerezték, az érettebb korban aranyon sem vásárolhatják meg, mert mivelte tudományossá, szendév, illemessé nem a vagon, hanem a nevelés teszi az embert.

Ugy hiszem kedves ifju barátom! megmutattam, mily hasznos, sőt szükséges, hogy jellemteket a szenteség, szerénység és alázatossághoz idomítottátok s ti szívetekre vesztitek a mit mondtam; de ez nem elég, még más kötelességeket is fogok szívetekre kötni.

(Folytatása következik.)

Egy gyujtogatóhoz.

Mindig nézlek drága, szép hölgy,
S meutül többször látlak téged;
Hű szívenben a szerelem
Annál pusztítóbban éget.

S mind hibáim kiáltozom:
Tűz van... tűz van... összeégek!..
Vesztemen a kaján világ
Tart mosolygva gunybeszédet...

Ki lesz mégis ki szívetem
E tüzvészttől mentse, ójja?...!
Légy te... kedves... gyujtogató...
Égő szívem tüztöltőja.

Borongó.

Rendőrségünk.

II.

Mint első cikkünkben kifejtettük Magyarország igen rossz rendőrsége van.

Ezen fonák állapotot változtatni, segíteni s a rendőrséget tetőtől talpig ujra szervezni szükséges.

Uj szervezést a hatóságoktól várni, nevetséges dolog.

A közigazgatás ezen ágának nagyhorderejűségét a hatóságok sem fel nem fogják, sem nem érzik, vagy ha érzik is, jó akaratjuknak akadályul szolgál az anyagi erő, hatalom hiánya.

Azonkívül egy egységes s a hatósági szervezettel szorosán összefüggő s az által feltartott jól szervezett rendőrségi intézmény nem is képzelhető.

A rendőrséget az államnak kell szervezni.

Az állam által kinevezett s fizetett rendőrfőnök kinevezett személyzettel: ez felel meg a rendőrségi eszmének.

A rendőri személyzetnek katonailag szervezettnek s tekintve terhes és fontos szolgálatát jól díjazottnak kell lenni.

Ezen kívül szükséges egy jól szervezett csendőrség a magyar korona területére legalább 10 regement, melyet a kiszolgált honvédek s elbocsátott serezedbeli legénységéből lehetne utjonezni.

A rendőrség hatáskörét törvény által kell szabályozni s az egész szervezetet a szigorú felelősség elvére kell alapítani.

A hatóságok kötelessége e tekintetben csak az lenne, hogy az eddigi rendőrségi költséget, vagy bizonyos adókulcs szerint kivetendő pénzüsszeget fizessenek az állampénztárba a rendőrségi személyzet fizetése fedezetéül.

A fedezetlen kiadást az államnak kell viselni.

Az államesendőrség fentartásáról szinte az államnak kell gondoskodni s az egész testület a honvédelmi miniszterium alá helyezendő.

Es ha az általunk fejtegetett elvek — a melyeket lehet, hogy a hatóságok nem helyesnek — tényleg életbeléptetnek: csak akkor reménylhetjük, hogy a személyes vagyonbiztonság teljes mértékű leend, mint Európa többi mivel államaiban, mint Francia, Német, Angol stb. országokban régen így áll.

Minden államnak fő és mulasztatlan kötelessége, hogy polgárai személyét és vagyonát védje s megtámadás ellen biztossítsa s e tekintetben semmi aldozattól sem szabad visszariadni.

Az adófizető polgár ezt első ízben a jól szervezett rendőrségben s másod ízben a gyors és olcsó igazságszolgáltatásban találja fel.

Az igazságszolgáltatás szemelve van, az államépület első emelete kész s szilárd, európaias színezete van; de a földszint most is ázsiai állapotban sinlik s szánalmas kinezésű: tehát szervezzük, rendezzük rendőrségünket, hogy ez ázsiai állapothól kimenekülhessünk s ne legytünk tovább is a mivel államok gúnytárgyai. K. Z.

A lelkész leánya.

(Folytatás.)

XII.

A szökes.

Oly jól esik nekem becsületes, jó szívű s jámbor emberekkel társalognom s szinte reszket tollam, ha elvetemedett emberek leírásához kell fogynom. Ugy hiszem így van vele nyájas olvasóm is. Es ez igen természetes. A ki folytonosan az erény ösvényén halad; a ki a jótételben gyönyörködik; a ki a bűnnek még árnyékát is kerüli: az csak magához hasonló jókkal szeret társalogni. De mivel az emberi társaság becsületes s elvetemedett tagokból áll s ezek együtt élnek, mint együtt nő konkoly a tiszta búzával: lehetetlen az életben azokkal is nem találkozoznunk, kiket bűn szennye terhel. Jelen regényemben az életet akarom rajzolni, ugy mint van: nem tehetem azért, hogy mindig kedves képekkel mulattassam olvasómat; de különben is az író kötelessége az, hogy a rózsaszint feketével, a jót gonoszszal keverje, hogy az elletetek feltűnjenek s az olvasó a jót megszeretni s a gonoszt utálni kerülni tanulja: ezért most ujra a börtönben elhagyott Károlyhoz vezetem vissza olvasómat.

Mintegy három hétre Lujza távozása után a tömlőzartó segédét, az ugynevezett kulcsost, egy magas, vörös haju, kiaszott arcu, borköves orru férfit kis szobájában rozzant asztala mellett üldögélve találjuk. Előtte nagy zöld kancsó bor, melyet gyakran emelget ajakához és pedig nem ok nélkül, mert hangos kortyantásai tanúsítják, hogy mindannyiszor hatalmasan meghuzza annak kedves tartalmát.

— Hej de átkozott helyzet! természetem és fizetésem nem férnek össze. Természetem sokat kíván, fizetésem keveset enged. Ha mindennap így lehetne, sohasem kívánnék magasabba emelkedni; de ha csak egy hónapban egyszer jut ez a szorencse, eb a ki kíván élni: azért ígyünk míg lehet; — így beszélgetett magában az ugorka orru kulcsos s azzal ujra felhajtá a kancsót s megkötögette anyyira, hogy alig esöngött bongott egy-két esöpp a fenekén. — Hogy változatna téged isten seraptábeli özvögy asszony korsójává, melyből soha ki ne fogyna a bor — ilyen gondolatok közt nézdelte az üres kancsót, midőn ajtaján halk kopogtatás hallatszott. Hirtelen félretolta a kancsót e katonás távény magától, anyyan kiáltá: — szabad. — Az ajtó felnyitott azon barát csuhába burkolt férfi lépett be, ki szelid alázatossággal kérde a vörös orru férfit, hogy ő legyen-e a nemes megye nagytekintetű kulcsosa? A kulcsos, ki eddig korbely s részeges czimeknél egyebet nem igen hallott, egy lábbal magasabba nyult s — én vagyok testestől lelkestől Szurok Gáspár — felelé kövölyen.

— Isten áldja meg kegyelmedet nagytekintetű férfit! s hallgassa meg minden forró kérését, — mondá a barát szörnyű alázatossággal. — Elhatott hozzám kegyelmed nemeslelkűsége s azért jöttem, hogy köszönetet mondjak az elesett emberiség nevében.

A kulcsos egészen el volt részegítve s barátságosan kérde, hogy mivel szolgálhat.

— Semmivel édes fiam! mivel szolgálhatnának nekem isten szolgájának a gyarló emberek? Hála mennyei atyámnak, többet adott, mint a mennyire szükségem van. — Hová tehetném jobb helyre, mintha nemes emberbarátoknak áldozom fel. Kegyelmed édes fiam! mint hallom atyjuk a szegény raboknak, sorsuk kezében nyugszik, ime ötven forintcskát leteszek, szerezen ebből magának egy-két jó órát s a szegény, kivált beteges raboknak egy kis enyhülést, — mondá a lelki atya s ötven forintot olvasott le a szájtáva bámuló kulcsos elé az asztalra, melyen legalább husz nedves karika látszott, melyet a felemelt s letett kancsó nedves feneké kerített.

— Lelki atyám! — dadogá a kulcsos, kinek szemei örömmel legeltek a roppant pénzüsszeget, mig lelke az gondola: nem vásik ebből a szegény rabok föga.

— Minden hónapban megkereslek fiam! s ennyit teszek le nálad, csakhogy azon ezétra fordítsd, melyre én kívánom — mondá a barát.

— Lelki atyám! ne idvezitsen isten, ha jó ezétra nem használom — mondá a kulcsos kétértelműleg, mig titkon hasát simogató.

— Fiam! én messze földről zárandokoltam ide, még ma falat sem volt a számban, italt nem illetett ajakam, nem tudnál mind-

ezekről gondoskodni, tudod, hogy a ki utasokkal eszik, áldozik — folytatá a pap, a kulcsos pedig azonnal három huszást nyomott egy hajdu kezébe, ki étel s ital után látott. — Fiam! nekem szegény testvérem sínlődik e tömlőben, azzal szeretnék holnap szólni, ha a főügyész ur megengedné — tevő hozzá áhitatos képpel.

— Hogy hívják? — kérde a kulcsos.
— Fehér Károly, áldott jó fiu, a légynek sem szokott véteni; de a gonosz cimborák bünye csábították s most ő iszása meg a levét — felelé a barát. — Fiam! nem tehetné meg, hogy még ma szólhatnék vele, bizony megkettőztetném ajánlatomat — tevő hozzá, megsimogatva a kulcsos felderült arcát. A kulcsos gondolkodába esett, a pap pedig folytató: — távol legyen tőlem, hogy kötelességem megszegésére akarnálak csábítani, csak felhozom, hogy egy sebhadt szívű testvérnek mily jól esnék csak pillanatra is látni szeretett testvérét.

— No, no én sem vagyok köből s a hivatalos kötelességet néha-néha félre lehet billenteni, azért, hogy másnak örömet szerezzünk — mondá a kulcsos. — Azonban várunk kell, míg a hajdu távozik, mert itt minden embernek száz füle s nyelve van — tevő hozzá megnyugtatólag.

A pap elővette az ötven forintot s a másik ötven mellé számlálta s midőn a hajdu távozott, vette a kulcsos a kulcsokat s indulni akart, midőn a barát visszainté: — Szót se szólj neki, mert én akarom meglepni.

— Értem! — mondá a kulcsos s távozott.

— Idáig jól ment! — mormolá a pap, nagy léptekkel járdalva fel s alá a keskeny szobában, — hiszem, hogy a többi is sikerülni fog, — tevő utána meglelégedéssel.

Mig így beszélgetett magában, az alatt megnyitá az ajtó s azon sápadt arcu ifju lépett be, kinek a barát ezen szavakkal: — Kedves testvér! — zokogva nyakába borult, titkon: — hallgass szerencsétlen! mert veszve vagyunk, — ezt sugván fülebe. Károly eleinte zavarba jött, de felismervén Vándorfi hangját, játszotta a hogy tudta a testvér szerepét.

— Ugy-e kedves fiam! megengeded, hogy testvérem is igyék velünk egy pohár bort? — mondá az albarát, miután a kölcsönös ölekezésnek vége lett.

— Már miért is titánám meg egy ily áldott lelki atya testvérétől azt a gyönyörűséget — felelé a kulcsos, a ki alig várta, hogy hozzá nyulhasson a tele palackhoz.

Néhány sor került már a pohár, a kedv mindig csucsorodóbb, a társalgás mindig zajosabb lett. Ekkor a barát kezeit összekulcsolta, szeméit az égre meresztve soká oly helyzetben állott, mintha buzgón imádkoznék — Adja isten barátságunk mindörökké állhasson! — mondá s azzal keresztet vetvén a pohárra, oda nyujtá a kulcsosnak.

A kulcsos fenéki ürité azt s a barát danájára:

„Háromszor iszik a magyar,
De háromszor jót is akar.“

Háromszor kiütö az odakinált poharat. Egyszerre, mintha inát vágták volna el, székjére roskad a kulcsos, szeméi erővel le akarunk csukódni, küzd, erőlködik, mind hasztalan, hatalmas horkantásai hirdették, hogy elszenderült.

— Itt a borotválkozó eszköz, kapd le hamar a szakállad, addig én a lánczot oldom le lábaidról — mond szaporán Vándorfi.

— De a kulcsos...

— Ne töltsd az időt, minden perec drága — vágott közbe a báró — alszik az holnap reggelig, vagy talán itélet napjaig, mert nem igen látogattam a pohárba imádkozott álomport. Hamam szaporán!... ezzel Károly borotválkozott, Vándorfi pedig ki kereste Károly lakatja kulcsát s néhány perec alatt minden készen volt. — Most öltözzél! — mondá a báró s azzal levető a barátságát, mely alól egy másik tünt ki. — Gyorsan az újvilág-utczai kapun, majd én a nagy kapura kerülök s az egyetem sarkán jövőnk össze, ott vár a kocsi.

A báró még távozása közben is vétkezett, mert zsebébe dugta a kulcsosnak szánt bündjét, hogy ha ébredend, még az a vigasztalása se lehessen, hogy legalább pénzért szenved. Az egyetem sarkánál álló kocsi gyorsan röpitette a szökevényeket, úgy hogy mire viradni kezdett, már Gyöngyös táján

jártak, hol új lovakat váltván s álrühájukat kicserélvén, még az nap a Mátra renetege fogadta őket, hogy újabb büneik tanuja, de egyszersmind palástolója is legyen annak homálya.

A bárónál volt néhány ezer forint; de mi hasznát veszi az ember ha milliókkal bír is, a Mátra renetegében? Rettenetes állapot! a büntetés alól akarunk menekülni s büneiket mindig újakkal tetézik, hogy annál súlyosabb legyen a büntetés. Lap-pangnak ők az erdők homályán, a vad állatot kiverik tanyájából, hogy belefészkelhessék magukat a vihar dermesztő hidege elől; csak fölve s remegve jelennek meg a közel falvak szélső házainál, hogy éhségök csillapítására valami sovány eladelt vásárolojanak.

— Barátom! — mondá egy reggel Károly keserű kifakadással, midőn a vihar magas hófialat emelt barlangjuk szájánál — türeltlenül kezd válni ez állapot, visszavágyódom a bőrtönbe, mert inkább leszek rab, mint bujdosó.

— Légy nyugodt szerencsétlen, azt gondold nekem tetszik ez a juhász-kutyának való élet — közbeszólt a báró. — Sokszor éjjelenként, midőn te alszol, azon töröm fejemet micsoda életmódot kezdjünk. Barátom! nekünk bármí uton pénzre kell szertennünk s akkor elhagyjuk e ezudorországot, hogy külföldön urak és boldogok lehessünk — veté utána.

— Boldogok!... sohajtott Károly s égre emelt szeméből egy köny gördült alá tuskés szakállára. — Oh ha nem hallgattam volna csábító...

— Hagyd el az örökös sopánkodást, — vágott közbe a báró — ha én nem vagyok, most is tömlőben ülsz. Az isten majd megsegít.

— Ne bösztösd ránk jobban a különben is haragos eget, vagy azt hiszed, hogy az igazságos isten czinkostársunkká szegődik?

A báró felkaczagott Károly istenességén s tovább dideregtek.

Igy ment át rajtuk még egy kínos éj. Másnap utra indultak s a közel kis városban téli gnyákkal látták el magukat s a vendégtogadóban hosszú bójt után gazdag ebédhez ültek; de itt sem lehetett biztos maradásuk, mert a vendéglő kapuján hirdetőmény állott, melyben gazdag jutalom volt az ő fejére kitűzve. Tovább kellett menniök, hová? azt csak a csipős szél tudta, mely sebesen korbácsolta őket vissza a renetegbe. Borzasztó helyzet! embernek lenni és félni az emberektől.

(Folytatása következik.)

Muzeumunk ügyében.

A „Székesfehérvár“ minapi számából értesültünk, hogy a „fejérmegyei és városi régészeti egyesület“ körében némi öröndetes mozgalom indult meg, mely jövő tevékenysége zálogául kínálkozik. Öszintén megvalljuk, hogy e hír a mily öröndetes érintett bennünket, ép oly leverő is volt. Erre néve alig szükséges magyarázat. Elég hangsúlyoznunk azt, hogy megnyek területé öskori, római és egyéb újabbkori leletekben oly gazdag, miszerint egy körültekintő, gondos és iparkodó egyesület elégségesnél is több anyagot képes nyujtani a gyűjtésre és feldolgozásra. Ez az érem egyik oldala, mely reményekre jogosít: de van az éremnek másik oldala is, melytől — öszinték akarunk lenni — fölünk. Megszoktuk már a szalma-láng fellobbanásából származó eredményt, meg a porcznyi lelkesülés vívmányait s ez az oka, hogy az újabban megindult mozgalomban is tamáskodunk. Pedig egyesületünk, mely névleg már évek óta létezik, valahára megkezdhetné működését, még pedig különös tekintettel a nagy közönség igényeire. Ha összehasonlítjuk hazai hason egyleteinket és társulatainkat a miénkkel földirati, történeti és culturalis tekintetben, a nyert eredmény eddigi gyáva léhaságunk és apathiánk méltó emlékköve lesz! Mily meglepő eredményeket mutatnak föl a vas-megyei, békésgyulai, felsőmagyarországi (kassai), biharmegyei, délmagyarországi (regészeti) egyesület és társulatok, melyek évi kiadványaikban szép reményekkel kecsegtető működési kört állítanak elénk, csinos nyilvános muzeumokkal, szakkönyvtárral rendelkeznek, évente ásatásokat eszközölnek stb.! Avagy ki merészelt volna érdemes jövőt jósolni a központi országos muzeumhoz közel eső gödöllői muzeum-egyletnek, melyet dr. Rómer Flóris, hazai régészeink egyik legkitünőbbike létesített s tevékeny szelleme virágzásban tart. Sőt többet mondunk. A legutóbbi östörténeti congressus alkalmával, mely fővárosunkban tartott, csaknem kimosolyogtuk egyik jó

barátunk, Széll Farkas kun-szt.-mártoni járásbíró lelkesültését, ki harmadmagával egy régészeti egyesület létrehozását tervezte. Jó hogy aggodalmaink jelzésén kívül nem szólottunk egyebet, mert szerencsésen felsültünk volna! Az egyesület csakugyan megalakult s legnagyobb bámulatunkra még azon évben ásatásokat rendezett, muzeumot állított, sőt — a mi eredményeinek legszebbike — már közleményt is adott ki működéséről ily czim alatt: „A tiszazugi archaeologiai magántársulat 1876-ik évi ásatásainak leírása.“ A ki e könyvomat, képekkel illusztrált füzetkét átolvasta, le nem teheti a nélkül, hogy aránytalannak ne tartsa a bemutatott eredményt a tagok csekély számához viszonyítva. Megsugjuk azt is, hogy ezen magántársulat ásatásai hazánkban a legelsőek, melyek a tudományos kutatások színvonala fölé emelkedve, kielégítik rendszeres voltukkal még a legkritikusabb tudós igényeit is! Ime mit vibet ki kevesek jóakarata és szorgalmas ügybuzgósága!

Mindezek után kérhető valaki, mi tehát az oka, hogy a fejérmegyei és városi régészeti egyesület, a többiekétől oly annyira hátramarad, hogy velök össze sem hasonlítható? Megyénk tudvalevőleg arisztokratia számos tagját lakosul bírja, a középosztály műveltsége, központi tudományos intézeteinek száma mind arra utalnak, hogy a régészeti ügy se pangjon, hanem virágozzék. A publikum elég hangosan nyilatkozott részvétel, mert az egyesületre szép számú tagokkal rendelkezik, sőt a legutóbbi gyűlés az egyházi és világi kitünőségek áldozatkészségét is hirdeti, mi hiányozhatik tehát? A gyűtananyag együtt van, de hiányzik a szikra, mely azt lángba borítsa! Megvalljuk, a legnagyobb zavarba jónénk, ha lelkessült elvárásaink egyike azt kérdeznél tőlünk, hogy hát mondjuk meg, hol az a szikra, ha csak ez hiányzik? Nem tudjuk, ki van köztünk hivatta a csomó ügyes megoldására, de a köztapasztalat azt bizonyítja, hogy a gyűtananyag dörzsölése is kipattanja a szikrát: ha eszmecserévé válik az apathia, ha lelkesülése a semmittevés, lehet, hogy legrovidebb uton együttesen oldjuk meg azt, a mit máshol egyetlenek buzgósága és tettereje létesített! A mozgalom megindult, de ez nem garancia, megindult ez már többször is az egyesületen kívül, sőt belül is a nélkül, hogy a „status quo“ nyugozó bilincseiből kiszabadult volna a tetterő. A jelen mozgalmat csak alkalomnak kell tekintenünk, mely a lehető megoldásra int: a korai elbizakodást tönkre teszik a mult szomorító csalódásai. — Megragadjuk egyúttal ezen alkalmat, hogy a jelen mozgalomról röviden elmondjuk egyéni véleményünket.

Nem titkoljuk, hogy jobb szeretünk volna, ha az egyesület önállólag, a funkcionális eszmék befolyása nélkül iparkodik vala existentiájának biztosításán. — A tapasztalat rendszeren kedvezőtlen oklevelet szokott ki állítani a fusionált egyesületeknek és társulatoknak. Es ez érthető is. Mert rendszeren hol történik fusio? Két egyesület kezét nyujt egymásnak, hogy megkísérelje a legutolsó mentőszökőt existentiájának tovább foltózására, vagy épen — a mi ritkán szokott sikerülni teljes megvívására. A fusionált két fél mindegyike részen áll, hogy a mennyire lehet legkedvezőbb feltételek alatt egyesülhessen: ennek azután szomorú következménye a fenntartó körülmények, a közönség részvételének és lelkesültségének korai kiaknázása! Ez az oka, hogy a fusionált egyesület és társulatok velök született gyengeséggel bírnak s existentiájuk legfőbb garantáját, a bizalmat nagyrészen elvesztik. Hát ha még két oly egyesület tervez és iparkodik létrehozni fusiót, melyeknek lényegesen elütő céljuk, működésterük és constitutióik vannak? Ehez járul végül azon körülmény is, hogy a jelen esetben az egyik társulat — fájdalom, ez a miénk — saját lábán való létezését nyilvánosan még megsemmisítette, mert a névleges existentiá, melynek egyesületünk évek óta örönd, itt számba nem jöhet. Szegénységi bizonyítványt állítunk ki részünkről, ha minden kísérletet mellőzve, idegen karokba vetjük magunkat, mint önálló életre képtelenek!

Ujlag megjegyezzük, mindez csak egyéni nézetünk, melylyel épen nem akarjuk az általunk óhajtott közőt csorbítani, utját állva a merész kísérletnek: de részünkről a jelen öröndetes mozgalmat kedvező alkalomnak tekintenök, minden igyezetünkkel odahatni, hogy régészeti-egyesületünk önállóságát, melytől nagyrészen az eredmény is függ, könnyelműen el ne játszuk! De mindettől eltekintve, a létrejött fusio nem fog minden pontban kedvező lenni egyesületünk ügyeire, mint ezt az előleges kísérletek bizonyítják. Hogy többet ne említsünk, minő nagy nehézségekbe fog ütközni az egyesület egyik főfeladatának, nyilvános muzeumának létesítése, ha merő követelésekkel áll elő a másik fél, s kérelhetlenül menesztí füstbe anyagi kedvezőtlen helyzetünk minden e célra irányuló jó akaratunkat? A komoly megfontolásnak főleg e pontra kell irányulnia. Tapasztaltunk már elég hosszú időn keresztül, hogy minő élete van az egyesületnek nyilvános muzeum nélkül! Valamint a régészeti munkák

képes illusztrációk nélkül vakablakok: ép úgy az egyesület is muzeum nélkül csak dohányzó, társalgó vagy tarokkozó összejövetel lehet. A régészeti egyesület sine qua non-ját, a nyilvános muzeum eszméjét el ejteni egyenlő az egyesület tönkretetésével. Részünkről épen e pontot látjuk veszélyeztetve a létrejövő fusio alkalmával s ha aggodalmaink csakugyan alaposnak bizonyulnának, elmondhatnók mi is: létrejött a fusio, de nincs köszönet benne!

Dr. Czobor Béla,

az egyesület választmányi tagja.

Fővárosi levél.

Budapest, 1877. ápril 24.

Tarka hét volt biz ez. Tele fényvel, tele árnyval. Az elismerés koszoruját füzte homlokára a nemzeti színház hálás közönsége, egyik legbuzgóbb legtisztelteméltóbb színészének, a közszeretében álló Felekinek — 25 éves jubileuma alkalmával. És a közönség ezt oly szívvelyes módon, oly lelkesedéssel tevő, hogy ezáltal e napnak oly megható ünnepes színt kölcsönöz, mi valóban felejtethlen marad mindazok lelkében, kik benne részt vettek.

A nemzeti színháznak 25 éven keresztül tagja lenni — nem csekély dolog. Ha meggondoljuk, hogy ez idő alatt mennyi küzdelem és vizsály színhelye volt, e mindnyájja által kisebb nagyobb mértékben gancsokodásnak kitett nemzeti intézmény! — Hányszor támadt zavar és vizsály ez idő alatt, igazgató és színész — színész és közönség — közönség és rendszer — új rendszer és régi rendszer között, és legvégül, de főként a dráma és opera között! Hány-szor lett a dráma méltatlanul és egész a nevelés aránytalanság alávetve a vele egy házban lakó s folytonosan a legnagyobb deficieteket előidéző opera és balletnek? — Hány-szor fordult az elő, hogy a fényes és költséges opera-kiállítások miatt az igazgatóság egy-egy újabb magyar drámához még a szükséges ruhadarabokat is vonakodott megszerezni? E miatt azután méltó haragjukban, hátat fordítottak akkori legnagyobb művészeink, odahagyva ez intézetet, mely az opera kedvéért őket lassanként sikerdús működésük teréből leszorította, ugyannyira, hogy művészi ambíciójuk sem helyet, sem időt nem nyerhetett munkásságuk kifejtésére s a nemzeti színház falai között, tájadalommal kell kimondanom, de igaz, a magyar színészet önönmagját idegennek érezte.

Tespis szekerére ültek aztán Egressi, Szigeti, Réti stb. s megkezdtek a vándorlást városról városra — széles e nagy hazában.

De Feleki megmaradt a színház, bár őt is nem kevésbé sérté a lenező méltatlan bánásmód az akkori igazgatóságok részéről, de inkább meghozta szívós természete azt az erkölcsi nagy áldozatot, s holmi hü személyes dicsőségekért nem tette kockára a nagy és szent ügyet — megmaradt a nemzeti színháznál mindvégig, iparkodván minden erejéből társaival egyetemben legalább a magyar színészet nevét, becsületét fenntartani. Ezt Feleki derék társaival el is érte. És ma, midőn „a homály eloszla, megvirradt s felébredénk“ — ez érdemeid jutalmazását a jó isten megérendé — büszke lélekkel mondhatod magadban: megérdemeltél!

Megérdemléd! mondják rá pályatársaid a főváros és vidékről; megérdemeltél, riadt fel százszoros éjlenek közepette a jelen volt közönség, s megérdemeltél, mondja egy jövő szini nemzedék, hozván sajátkeze alkotta ajándékot és rá mondta ezt szívöb, szülőváros, külvén értékes emléket, és végül Budapest polgárai a szeretett polgártársnak — csak még egy ajándékot, csak még egy kitüntetést vártam, de hiába az nem akart jönni, az elmaradt — a fényes magyar arisztokrátiát — az elmaradt.

Vagy tán mégsem való fenti idézetem Bánk-bánból? A homály nem oszla még el, nem virradt még meg — s nem ébredénk fel.

Mig e magasztos szép ünnepet ünnepe, addig a komor Budában, régi büneink egyikerül a törvény szigorú és kérelhellen keze, az őt fedett fátyolt lelebentvén, kutatja a súlyos véték és bün okozót. A Ferencz- és Józsefvárosi takarékpénztár lelkiismeretlen vezetőit értem, kikből most számon kérík annyi szegény munkás keservesen megtakarított fölléret. A kielégíthetlen pénzsóvárság, a könnyű szerrel való meggazdagodás ördögi vágya, mi országos csapásként húzódot csak néhány rövid évvel ezelőtt nyugatról, kelet felé — be hozánk, s itt egy látszik igen halás talajt lehetett mert utójtátekai valóban megrendítő tragikusok. Egy része az intézet bünös vezetőinek be sem várja az ítéletet mi a törvény mér rá, lelkiismeret furdalásai közepette saját maga hoz irgalmatlan ítéletet tettei felett. Az egyik ledobta magát a harmadik emeletéről, és szörnyet halt, másik a végtárgyalás első napján ercit felmetszette, a élet halál között vonaglik... rossz időket érünk... rossz csillagok járnak...

De nem akarom e szomorú dologgal zárni be levélem. Létesítenek a Ferencz- és Józsefvárosban még másféle intézeteket is, a melyek előtt le a kalappal, és szívünköl kívánjuk, hogy: vivat, floreat, crescat! —

Majd alkalomilag bemutatunk önknek ez in-
tézeteiket sorra, most csak egyet említek
futásban, a legújabbat, de legnemesebbet, s
ez a jöszöfvarosi szegény gyermekek felru-
házó-egylet, mely télen az iskolába járó zse-
gény sorsú gyermekek meleg ruháskával látja el,
— de minő buzgalommal s mi bő-
kezűen... Hogy az egyeslet tagjai (kik nagy-
részt nők) mennyire fáradoznak azon, hogy
egyleti tökéjüket szaporítsák, tán eléggé ki-
tűnik abból, ha felemlitem, hogy az utóbb
általuk rendezett táncvígalmuk alkalmával,
csupa jegyárusításból hírlapi nyilvános ki-
mutatás szerint a tiszta jövedelem a 600 fítot
jólval meghaladta, s meg nem áthatom, hogy
e nemes célért fáradozóik legbuzgóbbjait ne
említsen, ezek: *Bekey Imréné* az egyeslet
köztisztelő elnöknője, támogatva minden
nemeseirt lelkesülő *Miletz Róza* k. a. által,
továbbá *Stotek Károly*, *Hegedűs Sándor* és
Smolka Gusztáv urak. — *Vajha követek*
utánzásra méltó példájukat minden magyar
városban.

Furcsa időket élünk, mióta Kiseneffből
oly irgalmatlan hideg szél fú felénk és a
magyar miniszterek az Albrecht-uton járnak
hivatallukba.

Jön Tahir bey s hozza a várva várt
Corvinákat Budapestre — és nagy volt az
öröm, nagy a készülődés lelkes elfogadására.
Jönnek a softák a hodsákkal Budapestre
a látogatást viszonzni, és még nagyobb lett
az öröm és a készülődések azoknak ma-
gyaros megvendégelésére! Nemzeti ünne-
napra készült Budapest! Bizottmány bizott-
mányra szerveztetett, s egyik a másikat
akará felülmúlni buzgóságban. Dízmenet
diszkocsikkal, díszőrség, banderium, fáklyás
menet, bankett, színházi díszelőadás stb. ez
mind programmon volt. — Volt... igen ez
épen a bökkenő; mert mindenre a válasz
lassankint az lett, hogy Tahir bey Bécsben
adja át a Corvinákat, s onnan egyenesen
visszatartják Konstantinápolyba, és a jó softák
sem jöhetnek a hodsákkal hozzánk —
diplomatikai szempontból. Szentséges ég,
tehát a pusztá vendégvároszatot oly kényes
portéka lett napjainkban, hogy annak kö-
vetkezémenytől félni lehessen és néhány
jámbor softa megvendégelésében veszélyes
lát a magas diplomatiát?

Ugy van, a kormány ebben veszélyes
lát, legalább minden eddigi rendelet s intéz-
kedéseiből az látszik. Lehetetlen leírom a
benyomást, mit e rendeletek Budapestre, s
már itt időzött vidéki küldöttségekre gy-
akoroltak. Az egymást rohamosan követő s
nagyreszt egymásnak ellenmondó hírekből az
igazit kiokoskodni — kormányunkat illetőleg
— senkisé tudta.

Ernyei.

Tükördarabok.

A divatos családi élet.

Apja fejletést varr, míg anyja vizitbe kovályog,
Nánika olvasgat... Dobra kerül a vaczka!

Arany-költő.

Imrefi nagy költő, balgán hiszi apja s az anyja.
Kéit is az urf nagyon. Versei mind aranyok.

A kapuban.

Lizike! hogy ha szeretsz egy esőkra nyomtsd ide
ajkad.

Oh be esekélyeséget kérsz te szegény furnylás!
B. M.

Tárcza.

Irodalom és művészet.

* *Wieniawski Henrik* folyó hó 22-diki
hangversenye a szó teljes értelmében a leg-
sikerteltebbnek mondható, s megölté a leg-
válogatottabb közönséggel a színház minden
zugát. Mindenki hallani óhajtja a világhírű
hegedűművészt, kit eddigéig csak hírből
ismertünk, de nyiretyűjének varázshangjai-
ban csak most gyönyörködhetünk. Annyi
szépet, dicséretet hallánk már róla, hogy
új és új dicsérettel halmozni annyi volna,
mint tulságosan öntözni ama babérokat, me-
lyekből a közönségnek fona a koszorukat.
A műsorozat Beethoven F-dur Romanczával
vette kezdetét. Oly egyszerűen, szépen
és meghatóan játszta ő ezt, hogy a közön-
ség a művészszel átszellemülve, szűnni nem
akaró tapsokkal jutalmazá őt. Ezt követé
Wieniawski 2 dik Polonaiseja. Mennyi tűz
volt ebben, s mily mély érzést tudott ebbe
hozni a művész! Hallottuk a többi között
a művész saját szerzeményét „Legendáját,”
melyet nem régiben Huber Jenőtől is hal-
láink előadni, még pedig igen jól, mégis
mily nagy volt a különbség a kezdő és a
művészete tetőpontján álló művész előadása
között. „Bach praeludium vivace”-ja követé
ezt közvetlen, egyike a nagyszerű, leg-
szébb és érdekesebb daraboknak, melyeket
Bach örösi szelleme egyedül hegedűre,
minden kíséret nélkül írt. Mily játszi köny-
nyúséggel jövének nyiretyűje alá a végtelen
nehéz futamok, mégis mily művészi szellem
longte át mindannyiát. A hangverseny zongorá-
része szintén érdekes műsorozatból állt.
Deutsch Willt már ismerté közönségünk
korábbi hangversenyéből, s most is élve

zettel gyönyörködünk elragadó s ritka tech-
nikával bíró zongorajátékán, különös tetszést
nyert „Liszt Venezia e Napoli” és „In der
Mühle” ritka bravóval való előadása. Rá-
adásul kaptuk *Wieniawskit* a *Paganini*
modorában írt „Valencia Carneval”-t, mely-
nek nagyszerű előadása a művészet neto-
vábbját tárta eléünk, mert nem hiszem, hogy
attól a szegény hegedűtől még többet ki-
vánni lehetett volna. A tapsokban hálás
közönség meglegedetten távozott s mindkét
művészt egy-egy szép koszorúval tisztelte
meg. K. E.

HIRTÁRCZA.

Helyi hírek.

— *Gróf Zichy Jón* ur a brüsseli föld-
rajzi-társulat ülésére, vasárnap utazik el;
miután e társulat Afrika ismeretlen részei
felfedezéseit iránt tett intézkedéseiről eddig
is már tudósítást hoztunk, gróf ur ígértét
bírnjuk, hogy ezen ülésről is szives leend
lapunk számára tudósítást közölni.

— *Meghívás.* A helybeli Vörösmarty
kör 1877. évi május hó 6-án d. e. 10 órakor
saját helyiségében rendes évi közgyűlést
tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meg-
hívhatnak. Az elnökség. A közgyűlés tár-
gyai: Igazgatói jelentés; számvizsgáló bi-
zottság jelentése; költség előirányzat bete-
jesztése; számvizsgáló-bizottság választása;
a kör tisztviselőinek és 24 választmányi-
tagnak megválasztása.

— *Olvasóinknak tudomására juttatjuk,*
hogy a bekövetkező török-orosz háborúról
rendszeres tudósítást hozunk, és pedig kül-
önös figyelemmel leszünk arra, hogy mindig
a legutóbbi híreket közöljük. Egyszermind
jelezzük hogy a fővárosból is rendszeres tudó-
sítónk leend, ki az ottani eseményekről kor-
onként érdekes közleményeket küld.

— *Bulyovszky Lilla* városunkban is
kedvelt és köztiszteltetlen álló művésznő,
ki egy időben színházunkat kivenni akarta,
Temesvártól vendégzerepel és mint értesül-
tünk — e színházat óhajtaná bérbe kivenni.

— *Időjárásunk ismét változik* s végre
valahára napos idők következnek be. Ideje
is már, mert a mult heti fagy igen nagy
károkat okozott a szőlőkben és kertekben.
— *A fejmegyel és városi régiségár*
gyűjteménye, mely eddig a levéltárban őriz-
tetett, a kiküldött bizottság által át vétetett.
A régiségek lajstromozása közelebb fejez-
tetik be. A régiségek közt van több darab
kőkori s bronzkori tárgy, sok római régi-
ség, egy sarkantyú s más harci eszköz.
Az érnek száma 2000 körül lesz s több
érdekes példány is van. Részletes ismertetést
majd a lajstromozás után hozunk.

— *Poszonyból színeszín* Győrbe fog-
nak menni, hol szívesleg fogadtatásuk biz-
tosítva van. A társulat jelenleg már ugy van
szervezve, hogy ugyanezen erővel fog a
jövő színidényre hozzánk visszatérni.

— *A városi bizottság* rendes havi köz-
gyűlését e hó 30-án tartja meg, melyre a
bizottsági tagokat különösen figyelmeztetjük.
— *Köszönetnyilvánítás.* Fogadja a n.
érd. közönség felejthetlen férjem temetésén
való szives megjelentekért hálás köszö-
netemet. *Öz. Baumann Ferenczéné.*

— *Göbel János György* helybeli elemi
főtanító ur, neje közelebbi aggasztó beteg-
ségének jobbrafordulása alkalmából a vá-
rosi polgári kórház javára 100 forintot
adományozott.

— *A török- és oroszországi csataterképek*
ép most jelentek meg igen csinos és correct
kiadásban magyar- és német nyelven. Aruk
a színezett kiadásnak 40 krt., a színezet-
lennek 20 krt. Kapható: *Klöckner Péter*
könyvkereskedésében. Vidékre keresztökés
alatt franco küldetnek, ha az összeghez még
az 5 kros bélyeg ára utalványoztatik.

— *Kinevezés.* A helybeli kir. járás-
bíróóság köztisztelőben álló járásbíróját *Ko-
mócsy Pál* urat a helybeli törvényhatóságnál
megírult ügyészi állásra nevezte ki az
igazságügyminiszter. Előmenetelle felett őszin-
tén örvendünk.

— *A megyei és városi szinügy törté-
netét illetőleg* a régiségár iratai és könyv-
tárában több érdekes adat van, ezek alap-
ján, ha nem is kimerítő, de néhány ezikeket
közlünk. Szinügyünk története annyival is
inkább érdekes, mert szoros összefüggésben
van a hazai szinügy fejlődésével.

— *Május havi történelmi naptárból*
megemlítjük, hogy május 8-ik napja váro-
sunkra nézve nevezetes, mert 1688-ban e
napon adta át *Achmet* basa az utolsó fe-
jérvári török parancsnok a várat 145 év
birtoklás után hadi siku utján a magyarok-
nak. Május 8-án tehát 189-ik évfordulója
lesz a törökök kivonulásának városunkból.

— *Bizonny-bizonny szomoró állapotban*
sinlik az a szép Vörösmarty-kert, naponként
láthatni benne legelésző állatokkal; 25-kén
este is két bitang esikő rimitette a sétáló-
kat, mert az egymást üző két szilaj állat
nem tekintve szemre főre vadon szagudolt
a rózsabokrok és sötétlők közt, pedig a söté-
tőlők is rózsák voltak. Rendőrség hoz iszol
a nappali koresmákban!

— *A közelebbi vásár* alkalmával lő-
bevásárlások történtek a török kormány
részére s mint értesültünk ez alkalommal
mintegy 200 darab lő vétetett meg a kor-
mány megbízottja által.

— *Az élelmi czikkék,* különösen gabna-
nemiek ára városunkban is felment, mi a
közönség levő politikai változásoknak
eredménye.

— *A Vörösmarty-kör* ugy látszik szépen
halad pártolás tekintetében, mert még eddig
tagjai száma a 200-at alig érte el; jelenleg
280 tagja van. Kívánatos volna, ha e sza-
porodással a szellemi tevékenység is foly-
tonosan gyarapodnék.

— *A vaali kir. járásbírósnál* meg-
ürült joggyakornoki állásra *Posztóczy*
Kálmán helybeli járásbíróági joggyakornok
helyettesített át.

— *Előleptetések.* A 69-ik számu *Jel-
lasics* ezred derék alezredese *Biró* ezre-
dessé; *Forinyák* szinte közzszeretben álló
honvéd alezredes ezredessé léptetett elő.

— *Hymen* Kovács László verebi jegyző
eljegyezte magának Nagy Julcsa kisasszonyt
Lovasberényből. Legyenek boldogok.

— *A május imo* a közönségben itt van
és a tavaszi multságokról még szó sincs s
megeshetik, hogy ugy járunk mint tavall, hogy
csendesesen mulik el az egész tavasz minden
multság nélkül; sem az időjárás, sem az
anyagi körülmények nem alkalmasak már
még mulatságra sem.

— *A Szent-György napi hurczokodással*
sohasem volt annyi baj, mint ez évben, volt
dolog a járásbírósnál, de volt a rendőr-
hatóságnál is. Egész kérdés és nagyon szük-
séges volna a lakberlet ügyét szabályozni
törvényhozásilag, mert a jelenlegi állapot
valóságos ázsiai, s annyi bajra s fél-zségre
ad alkalmat, hogy még bíróság is bajos
elintézni.

— *A Vörösmarty-kör* tisztújítása élénk
mozgalomba tartja a kör tagjait s a választ-
mány egy tisztikar nevezetes választáson
megy át.

— *A földadó szabályozásáról* szoló
1875. évi VII. t. cz. azon rendelkezéinek
végrehajtásához, melyek a minőségi osztá-
lyok és tiszta jövedelmi fokozatok felállítá-
sára vonatkoznak, a kibocsátott utasítás
szérinti eljárás betanítását végezt a buda-
pesti kerület illetőleg, melyhez megyénk s
városunk is tartozik *Fejér Miklós* kül-
detett ki.

— *Rendőri hírek.* A felsővárosban törté-
nt néhány esekélyebb jelentőségű tolvaj-
lasi eset, melyek azonban a rendőrség által
kiderítették. Az alsó városban a vasut mel-
letti egy koresmában veselkedés volt, de
komolyabb következmény nélkül.

Fővárosi hírek.

— *Rómer Floris* kitünő tudósunk nagy-
váradi kanonokká nevezetett ki.

— *A török sultán* nagybecsű ajándé-
kái kívül egy más újabb felfedezés lepte
meg a tudomány, különösen e történelem
barátait. *Fraknói Vilmos* a muzeumi könyv-
tár igazgatója hazatérvén német- és olasz-
országi utazásából azon örvendetes hírt hozta,
hogy a müncheni bajor levéltárban felfe-
dezte a Hunyadi-család levéltárának nagy
részét. A Hunyadi levéltár ugy került kül-
földre, hogy *Mátyás* fiának *Korvin János*nak
özevgye másodsor *Brandenburgi György*-
hoz ment férjhez s magával vitte a családi
levéltárt.

— *A nemz. casino* szétküldte meghívóit
máj. 3-án ünneplendő 50 éves jubileumára,
azon urakhoz, kik *Széchenyi István*
gróf felhívását követve 1827. május 3-ikán
mint első alapítók e casino alakítására be-
iratkoztak. Ez alapítóknek ma már alig
tized része él. Ezek közt vannak többek
közt: *Pálffy herceg,* gr. *Károlyi György,*
gr. *Károlyi István,* gr. *Erdődy Sándor,*
báró *Vay Miklós,* *Szűgyényi László,*
s még néhányan.

Országos hírek.

— *Albrecht főherceg* 22-én Eszékre
utazott, a hol gr. *Szapáry László* altábornag
hadosztályának tőzrakara tartózkodik.
Ezzel azt könk össze, hogy az osztrák-
magyar csapatok azonnal bevonulnak Bosz-
niába, mihelyt az orosz hadsereg megszállja
Romániát.

— *Tahir bey* oly utasítással indult el,
hogy Bécsben keresztül Budapestre utazik s
ott adja át a Corvinákat s volt készület a
török küldött nagyszerű fogadására; de a
kormány elrontotta a nemzet gustusát s
Tahir nem jö — mert nem jöhet — hozzánk
s a Corvinákat *Wenckheim* miniszter hozza
Budapestre, a vasutnál az egyetemi rektor
veszi át, az ünnepegyes átvétel Trefort mi-
niszter által az egyetemi könyvtár épületé-
ben fog eszközöltetni.

— *A bécsi országgyűlésen* *Herbst,*
Giskra s több szabadelvű képviselő inter-
pellálta a kormányt az iránt, hogy miután
az orosz-török háboru kitört, a mely az
összbirodalom érdekeire nagy fontossággal
bí — van-e a kormány oly helyzetben, hogy
magatartásáról a házat értesítse s mi célt
tűzött ki magának a külügyi kormány? Ez
interpellatúra a napokban várható fele-
letet, mert a miniszterium azonnal érintke-
zésbe tette magát *Andrássy* gróffal.

— *Tahir bey* a déli vasuton Bécsből
Triestbe, illetőleg Konstantinápolyba utazott,
anélkül, hogy hivatalosan fogadtatott volna.
Tahir bey hivatalosan *Andrássy* gróf által

sem fogadtott. A bey a külügyminiszternek
a bécsi török követéségen lön bemutatva s
ugy látszik, hogy a követéségnek adta át a
Corvinákat, mely azokat b. *Wenckheim*nak
kézbesíté s b. *Wenckheim* „hivatalos átirat-
tal” elküldte Budapestre. — A mi a softák
küldöttségét illeti, azt állítják, hogy diplo-
matiai közvetítés történi azon czéllól, hogy
ne jöjjenek magyar földre; Rusesukban nem
azért időznek, mert máhájukat várják, ha-
nem azért, mert Konstantinápolyból figyel-
meztetve lettek, hogy ott várják be a résu-
letes tudósítást.

— *Tahir bey*-ről egy dal ekeudnek
most mindenfelé, mely a bécsi küldöttség
egyik tagja csinált, s melyet e küldöttség
már Bécsbe utazása alatt is énekelgetett. A
dal egyik szakasza így hangzik:
Rajta pajtás, őrítsük a poharat,
Fojsuk belé a keserű gondokat,
Ne busuljunk, lesz még idő, mikor hej!
Eljö hozzánk jó barátunk *Tahir bey.*

Külföldi hírek.

— *A muszka czár* hadi manifestuma
april 24-kén hirdettetett ki, tehát a czár
békébiztatásai mind szemfényvesztés vála-
nak. A konstantinápolyi orosz ügynök el-
hagyta a fővárost. Nagyon valószínű, hogy
néhány nap múlva meghaljuk az első ágyu-
lövést.

— *Abdul Hamid sultán* személyesen
veszi át a dunai hadsereg parancsnokságát,
a sultán egyik fivére pedig az ázsiai had-
sereghez utazik.

— *A czár szemlét tartván* hadserege
fölött, többek közt ezt mondá: „Fáj nekem,
hogy harcra kell menetek, a meddig le-
hetséges volt, ovakodtam a háborutól; de
másrésről bizonyos vagyok fölére, hogy el-
sőtől az utolsóig mindenki be fogja látni,
miserint Oroszország megtámadott becsü-
letét meg kell védeni.” Ugyan ki a manó
támadta meg az ő becsületét? Ad rivum
eundem stb. jut az ember eszébe.

Feladv. szerkesztő: *Boross Mihály.*
Szerkesztőárs: *Hattuyffy Dezső.*

Hirdetések.

Berger's medic. THEERSEIFE

wird auf Grund der Urtheile und Atteste der Herron:
Professor Dr. Ritter v. Schreiff, Professor Heller, Dr.
Meischer und zahlreicher Aerzte und Laien, seit neun
Jahren mit sicherem Erfolge angewendet gegen

Hautkrankheiten aller Art,
sowie jede Unreinheit des Teints,
insbesondere gegen Hautausschläge, Krätze, Flechten,
Erythrid, Schmeerflus, Kopf- und Barschuppen, gegen
Sommersprossen, Leberflecke, sogenannte Kupfernasen,
Frostbeulen, Schweissfusse und gegen alle ähnlichen
Kopfkrankeiten der Kinder. Ueberdies ist sie Jedem
mann zu empfehlen als ein die Haut purifizirendes
Wasmittel. Wird Berger's Theerseife für die gesunde
Haut als constantes Wasmittel oder in zeitweiligen
Bädern angewendet, so verleiht sie derselben eine aus-
sergewöhnliche Zartheit und Frische wie selbe durch
keine anderen Mittel erreicht werden können und
schützt dauernd vor allen obigen Hautleiden.

Preis per Stück sammt Gebrauchs-
anweisung 35 kr.

Berger's Theerseife enthält 40% conc. Holz-
theer, ist sehr sorgfältig bereitet und unterscheidet
sich wesentlich von allen übrigen Theerseifen des
Handels.

Zur Verhütung von Täuschungen
verlange man ausdrücklich Berger's Theerseife u.
achte auf die grüne Emballage.

Berger's Theerseife ist echt zu haben in Stuhl-
weissenburg bei Apotheker *Diebolla*.
Ausserdem ist jede Apotheke in den Stand gesetzt,
Berger's Theerseife zum Originalpreise zu liefern.
Aufträge an gros und en detail werden erbeten an das
General-Depot: Apotheker *G. Hell* in Trippan.

!!!HIRDETÉS!!!

A nemzetközi áru-kiállítás Bécsben feloszlata
miatt az alábbi árutípusokat a következő mesés
olcsóságn áron adja: csak

5 frt. 65 kr. o. é.

- és pedig:
- 1 igen jól járó pontos-
sági óra, aranyozott
lánczsal, jól járásúrt
kezesség válhatatik.
 - 2 valódi japáni virág-
vaza, legfinomabb fest-
téssel melyek minden
teremnek dísz. váltnak.
 - 1 pompás fénykép-al-
bum, gazdagon arany-
nyal díszítve.
 - 1 pár elegans keleti
pongyola-czipő, el-
pusztíthatlan bőrtalppal
urak és hölgyek szá-
mára.
 - 1 szép asztali esenge-
tyű, jules újarányból.
 - 1 teljes japáni dohány-
zokszlet, mindent
tartalmazva, mi egy
dohányzóknak szükse-
ges.
 - 2 kis olajfestmény, 38 darab.
- hires mesterek másola-
ta, elegans keretekben.
1 zene-hangszer,
melyen mindenki a leg-
szébb darabokat játsz-
hatja.
1 teljes kis porcellán-
készlet, 6 személyre,
a já n d é k r a különösen
alkalmas.
2 jelle-fej, egész új
igen eredeti tréfa.
1 elegans Victoria-se-
takosarka, saingaz-
dag műhímzéssel.
6 jeles, cs. kir. szab.
evőkanaal.
6 jeles, cs. kir. szab.
kaveskaanal.
6 japáni eszeze, kitünő
minőség.
6 db. Dr. Dupont-féle
egészségi szappan

Valamennyi itt elősorolt 38 szolid kivitelű tárgynak
összesen ára csak 5 frt. 65 kr.

Czím: Nemzetközi áru-kiállítás,
Bécs, Burging 3.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett teljesítenek.
NB. Miután a kiállítás nem sokára bezáratik, a
vidéki megrendeléseket sziveskedjenek lehetőleg
gyorsan beküldeni.

Ingyen!!

Azon t. vevők, kik 20 forintig vásárolnak 6 darab nagy fehér zsebkendőt. — Azon t. vevők, kik 50 forintig vásárolnak 1 szép nagy asztalterítőt és 6 darab salvétát kapnak ingyen.

Még sohasem kínálkozott ilyen jó alkalom mesés olcsó áron bevásárolhatni mint ezen jelenlegi

tökéletes végeladás.

R. és W. esődtömegét Bécsben, mely biróilag lón megbecsülve, átvettem és az árucikk-eket az állványokkal együtt a esődtömeg zárszámadásának sietős befejezése végett — jóval a becsáron alul május 15-ig végleg eladom.

A leltár pontos kivonata.

I. Kivonat. A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
1550 m. gyöles	—	25	—	7
1250 .. chiffon és vászon	—	30	—	13
1550 .. oxford. férfiingeknek	—	40	—	15
1550 .. damast-gradli	—	50	—	20
780 .. igen jó vászon	—	38	—	15
80 vég jó hegyivászon 30 róf vége	7	—	3	50
80 .. igen jó bőrvászon 30 róf vége	9	—	4	20
150 .. legjobb minőségű sziléziai vászon	12	—	5	60
22 .. hollandi vászon 40 róf	20	—	11	10

II. Kivonat. A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
Perkál, battist és szőrszövet.				
1200 m. színes perkál	—	25	—	10
1200 .. legjobb minőségű igen jó mosatu creton	—	40	—	15
1200 .. finom francia batist és jaconel	—	50	—	15

III. Kivonat. A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
Selyemkelmék és kendők.				
350 m. jó minőségű sima selyem	3	—	1	20
250 .. 6/8 széles legjobb francia fekete selyem	4	—	1	90
110 db. színes tiszta selyemkendő	2	—	—	65

IV. Kivonat. A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
Paplanok.				
1 db. kisebb paplan	2	—	—	80
1 .. legnagyobb türk croisée-paplan	4	—	1	80
1 .. casmir-paplan	6	—	2	50
1 .. beszívott piqúe-paplan	12	—	2	50
1 .. legfinomabb nagy selyem-paplan	25	—	11	80

A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
60 vég színes kanavász ágyczihanak	6	—	2	60
6 db. színes salvéta	1	25	—	50
6 .. fehér finom vászon-damast-salvétá	3	50	1	45
6 .. finom törülköző	3	50	1	45
6 .. légfinomabb damast-törülköző	4	50	1	95
1 .. 10/4 nagys. fehér vagy színes damast abrosz	2	50	—	60
6 .. 1/2 vászon zsebkendő	1	—	—	50
6 .. színes 1/2 vászon zsebkendő	2	—	—	70
6 .. rumburgi vászon zsebkendő	3	50	1	40

A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
800 .. jó sima szőrszövet	—	25	—	7
1500 .. legjobb minőségű sima, és esikos lüster	—	50	—	15
350 .. fekete ternó	—	80	—	25

A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
52 .. fekete tiszta selyemkendő	2	80	1	—
38 .. 10/4 nagyságu nyári kendő	2	—	—	50
30 .. 10/4 .. finom selyem gazir-kendő	4	—	—	1
52 .. 10/4 nagys. fekete ternó-kendő selyem rojttal	10	—	2	40

Végül. A szakértők általi megbecsülés — most

	ft.	kr.	ft.	kr.
500 db. kis broge-kendő	—	—	—	1
300 .. zsebkendő	—	—	—	2
300 .. atlas casmir broge-kendő	—	—	—	3
300 .. igen jó kis kötény	—	—	—	5
300 .. jó színű batist fejkendő	—	30	—	10
300 .. egy róf nagyságu casmir-kendő	—	50	—	15

Figyelmeztetjük a t. cz. közönség bevásárlásait minél hamarabb megtenni, miután a felsorolt cikkek ily mesés árak mellett gyorsan túladatnak.

Lustig Manónál,

Székesfejérvárott, a takarékpénztár-épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Ingyen!!

Azon t. vevők, kik 20 forintig vásárolnak 6 darab nagy fehér zsebkendőt. — Azon t. vevők, kik 50 forintig vásárolnak 1 szép nagy asztalterítőt és 6 darab salvétát kapnak ingyen.

Gabona-ár április 28-án.

100 kilogramm	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta buza	15	—	14	70	14	40
Kétszeres	11	40	11	—	10	60
Rozs	10	20	10	—	9	80
Árpa	7	—	6	70	6	50
Zab	7	80	7	60	7	40
Kukoricza	6	20	6	15	6	10

Vasuti menetrend.

Budara reggel 4 ó. 15 p. dében 12 ó. 5 p. este 6 ó. 35 p. Budaról reggel 7 ó. 10 p. d. e. 11 ó. este 9 ó. 35 p.
 Kanizsára reggel 9 ó. 29 p. d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 6 p. Kanizsaról reggel 6 ó. 25 p. d. u. 2 ó. 6 p. éjjel 11 ó. 30 p.
 Ujszónybe reggel 10 ó. 18 p. éjjel 12 ó. 23 p. Ujszónyból d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
 Veszprémbe reggel 9 ó. 9 p. éjjel 11 ó. 42 p. Veszprémből d. u. 4 ó. 21 p.

Klökner Péter, kiadó-tulajdonos.

LECHNER FERENCZ

fűszer- és festék-
 Székes-
 A »szere-

kereskedése
 Fejérvárott.
 csenc-hez.

Ajánlja a n. é. közönségnek becses figyelmébe, saját gyártmányu és gyorsan száradó olajfestékeket minden színben és legjobb minőségben.
RAKTÁR: Különböféle lack és lackfirneisz, különféle porfesték, ugy minden-nemű olajok, valamint Nürenbergi lró- és mázoló-ecsetek minden nagyságban, különös figyelembe ajánlom a n. érd. közönségnek saját gyártmányu szobapadlat-alap és fénymázomat tetszés szerinti színben.
 Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és jutányos áron eszközöltetnek.
 (Ardények a saját arért számítottak.)

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ-FORRÁS

a budai valamint minden bel- és külföldi keserűvizek közül legértelmesebbnek van elismerve; enyhe íze miatt pedig különösen ajánlatos mint legkellemebb,
 leghatásosabb keserűviz,
 mely hatás előidézésére az egyéb keserűvizeknél szokásos adagoknak csak felét igényli.
 Nagyban raktár Székesfejérvár: Diebálla György gyógyszerész, Körösi J., Reichard és társa fűszerkereskedésben.
 Kapható minden gyógyszertárban s fűszerkereskedésben és a forrásigazgatóságnál Budapesten.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, miszerint **divatárú-üzletemet** az eddig iskola-utcai helyiségből nádor-utca, Ferenczrendiek épületébe helyeztem át.
 Divatárú-üzletemet megnagyitva minden e szakba vágó munkák elkészítését a legjutányosabban eszközölöm.
 Szives pártfogásért esd
 Gulrich Karolin, divatárúsnó.